

OSTATNIE WIADOMOŚCI KRAKOWSKIE

10

GROSZY

Rok II.

Kraków Środa 2 Listopada 1932

10

GROSZY

Nr. 305

Wielka ankieta naszego pisma

Jak zwalczyć bezrobocie

obudziła poruszenie wśród najszerzych mas
Po słowach musi przyjść ratunek

Wśród szerokiego grona Czytelników, rozpoczęła przez nas wielka ankieta na temat „Jak zwalczyć bezrobocie” — obudziła nie tylko zainteresowanie, ale i poruszenie.

Niema prawie w Polsce rodziny, któraby nie odczuła bezpośrednio, czy pośrednio głosu bezrobocia. Do Redakcji napływają więc bez przerwy listy.

Najczęściej są to tylko skargi, skargi, które odsłaniają wprost nieprawdopodobną otchłań nędzy.

Ileż to jest takich matek, które w najgłębszej rozpaczycie wołają: „Ratujcie! Nie mam nawet galganów, by otulić w nie swoje dzieci, kosztujące w nieopłacalnej izbie!”

Ileż to ojców patrzy na powolne konanie swych dzieci, których nie może pościć choć kawałkiem chleba!

„Ludzie, miejcie Boga w sercu, dajcie mi pracę! Wyrzucili mnie z mieszkania. Mam pięcioro drobnych dzieci i chorą już z głodowania żonę” — pisze jeden z tych wielu tysięcy najmieszczęśliwszych ojców.

Miejcie Boga w sercu! Ratujcie! Oni, ci odepchnięci od życia, jeszcze mają nadzieję. Jeszcze wierzą, że ich bliźni zechcą im pomóc. Czekają słów nadziei, za którymi **musi** przyjść czyn! Musi!

Wypatrują tych słów na łamach naszego dziennika, oczekują jakiegoś pocieszenia. To jedynie im pozostało, co pozwała im jeszcze trwać, odsuwać od siebie najbardziej ponure myśli i zamierzenia.

Wśród obfitej poczty znajdują jemy projekty ratunku współbraci. Omówimy je naostatku, dając najpierw głos tym, którzy z wyżyn piastowanych przez się urzędów, leniej ogarniają całość spraw społecznych, dokładniej widzą źródła, z których tak obficie tryska nędza i rozpacz.

W obronie zabójcy

tłum wyrostków stoczył walkę z policją

P.A.T. donosi: W gm. Kawęczyn (pow. mielecki) została postrzelona z zasadki córka miejscowego wójta Myszka. Tęm zemsty był przegrany proces sądowy Henryka Łuki z wójtem Michałem Myszką.

Dochođenje wstępne ustaliło, że sprawcami uprzedniego dwukrotnego zamachu na wójta i postrzeenia jego córki, był właśnie Henryk Łuka i przyjaciel jego Jan Jaworowski.

Gdy dn. 29 b. m. oddział policji w Mieczkach udał się do Kawęczyna, celem ujęcia sprawców napadu, został otoczony przez gromadę młodzieży z sąsiedniej wsi, złożonej z przyjaciół poszuki-

W głos ich wszystkich, tych wielkich, na czele stojących i tych, cichych i nieznanych — musi wstrząsnąć sercami społeczeństwa. Musi poruszyć tych, którzy mogą wiele zdziałać, i tych, których stać na to, by sobie okruszynę odjęli i podali wygłodniałym.

Najbardziej wrażliwe mają zawsze serca ci, co sami mają najmniej. Już pierwszy odruch tego uczucia społecznego musimy zanotować z całym uznaniem: Oto gromadka drobnych, skąpo uposażonych pracowników warsztatów Elektrowni

Warszawskiej przyniosła do naszej Redakcji zebrany pomysł: 20 zł dla tych nieszczęśliwych, których cale litanie wyczytują w naszej rubryce „Z otchłani nędzy i bezrobocia”.

Zdają sobie sprawę, że kropła to w morzu potrzeb. Gdybyż tych kropeł było więcej!

To też nie przestaniemy mówić o bezrobociu, dopóki nie zjawia się projekt realne, nie ukaza się wysiłki ratowania nędzarzy!

Jutro zamieścimy dalsze głosy w naszej ankiecie.

Burzliwy dzień w stolicy Anglii

„Marsz głodnych” pod parlament został udaremiony przez policję

LONDYN. (P.A.T.). Wczoraj popołudniu odbyła się w Londynie zapowiedziana demonstracja bezrobotnych na placu Trafalga.

Dookoła kolumny Nelsona zebrano około 10 tysięcy demonstrantów. Z początku w toku wygłoszenia przemówień panował porządek i względny spokój, przy końcu jednak, gdy tłum zaczął się rozchodzić, około tysiąca bezrobotnych przerwało kordon policyjny, oddzielający ulicę, wiodącą do parlamentu. Poli-

cja usiłowała rozproszyć tłum i wówczas rozpoczęła się zacięta walka tłumy z policją.

Grupa demonstrantów zaatakowała stojące przed pobliskimi wytworniami hotelami: „Victoria” i „Metropol” prywatne samochody i zdążyła dwa z nich przewrócić zanim policja przybyła i przywróciła porządek. Wycofujący się demonstranci wybili szybę w wielkim magazynie krawieckim, w którym wystawione były męskie ubiory wieczorowe. Po zwiększeniu pogotowia poli-

cyjnego demonstrantów rozproszono.

Tłumy odepchnięte przez policję ruszyły wówczas w kierunku pałacu Buckingham, grożąc wybiciem szyb. Policja ponownie rozproszyła manifestantów, przyczem kilkakrotnie była zmuszona do szarżowania. Jeden z policjantów, który spadł z konia został ciężko ranny. Pośród manifestantów jest wielu rannych. Dokonano też licznych aresztowań.

Tragiczna katastrofa samolotu pocztowego Sprzeczne wiadomości o losie dwóch lotników

BERLIN. (P.A.T.). Niemiecki samolot pocztowy „D. 2009” utrzymujący komunikację na linii Londyn — Kolonia uległ katastrofie. Samolot wystartował z Londynu z ładunkiem pocztowym. Na pokładzie znajdowali się pilot i mechanik. Mniej wię-

cej w 14 minut po starcie, radio stacje nadbrzeżne przejęły sygnał „S. O. S.” nadesłany z samolotu. Wobec tego, że aparat znajdował się nad kanałem La Manche, zaalarmowano natychmiast wszystkie nadbrzeżne posterunki ratunkowe.

Nad kanałem panowała silna burza. Pomimo energicznych poszukiwań przeprowadzonych przez kursujące na tym szlaku parowce, oraz specjalnie wysłany samolot ratowniczy, dotych-

czas niema żadnej pewnej wiadomości o losie lotników i samolotu.

Podobno z pokładów parowców widziano nad kanałem w powietrzu płomienie. Na tej podstawie przypuszczają się, że na samolocie wybuchł pożar, który spowodował katastrofę.

Według doniesień agencji A. T. E. samolot zatonął w morzu, lotników zaś uratowano. Potwierdzenia tej wiadomości jednak brak.

Hitlerowcy szykują się do wojny Pokaz walki gazowej

BERLIN. (A.T.E.). W Tempelhofie odbył się wczoraj zorganizowany przez hitlerowców pokaz walki gazowej. W pokazie tym uczestniczyło 25.000 umundurowanych hitlerowców. Przed rozpoczęciem pokazu przemawiali kierownicy okręgów między in-

nemi Goebels, który oświadczył, że siła i znaczenie ruchu hitlerowskiego zaczynają znów wzrastać.

W czasie ćwiczeń pokazowych zademonstrowano napad lotników lecących od granicy polskiej.

Rozpaczliwe położenie pracowników stołecznego Magistratu

Los pracowników samorządu stołecznego godny jest współczucia. Pracownicy ci od dwóch miesięcy nie otrzymują poborów, a każda interwencja w tej sprawie w zarządzie miasta kończy się obietnicami. Gdy tylko dopiszą wpływy kasowe, pracownicy otrzymają zaległości i zaliczkę na bieżące należności. Tymczasem wpływy kasowe nie dopisują i z dnia na dzień rosną zaległości.

Co oznacza dla rodziny pracowniczej nieotrzymanie regularnie pensji, wiedzą ci, którzy cudów dziś dokazują, byleby utrzymać się na powierzchni życia. Nigdy nie było tak trudno o kredyt, jak dziś, a przecież pracownik, który nie otrzymuje wypłaty, musi nieustannie szu-

kać kredytu, bo inaczej umarłby z głodu. Życie takiego pracownika jest ciągłą gehenną.

Samorządowcy stołeczni powiedzieli sobie, że dłużej już trwać w takiej rozpaczliwej sytuacji nie mogą. Magistrat musi zdobyć się na posunięcia stanowcze, by uregulować zobowiązania w stosunku do pracowników. Oczywiście, że już minął czas na molestacje i pertraktacje. Zniecierpliwione rzesze pracownicze domagają się od swych przywódców energicznej akcji. Nawet za słaby środek walki uważa ogół zwykły strajk. Rzucają się projekty, aby pracownicy nie opuszczali lokali biurowych do czasu wypłacenia im zaległości. Odzywają się również głosy, nawołujące do głodówki.

Godzina dwunasta wybiła! Magistrat stołeczny musi przystąpić do czynu!

Przemysłowcy węglowi przeciwko wwozowi węgla sowieckiego do Polski

Wobec pojawienia się w powiatach pogranicza polsko - sowieckiego węgla importowanego z ZSRR, który sprzedawany jest po cenach dumpingowych, przemysłowcy węglowi zapowiadają akcję u Rządu o zakazanie wwozu węgla z Sowietów. Zdaniem przemysłu węglowego, konkurencja sowieckiego węgla podważa cenniki naszych kopalni.

Książka z motywami wyroku w procesie brzeskim

Jak się dowiadujemy, w dniu dzisiejszym opuszcza prasę w formie książkowej motyw wyroku w procesie b. więźniów brzeskich. Książka z motywami obejmuje około 300 stron druku. Ze względu na to, że termin dla wniesienia skargi apelacyjnej nie może być przedłużony wiceprezes wydziału VIII karnego Sądu Okręgowego Hermanowski, mając na uwadze ogrom zebranego w motywach materiału, wszelki obronienie b. więźniów brzeskich na zapisanie się z aktami motywów jeszcze przed ich formalnym doręczeniem.

SKRÓTY

Dzienniku wiadomości donoszą, że na 10 października polskiego wywołano z powodu pobicia studentów - obywateli polskich na uniwersytecie wiedeńskim utrzymana jest w tonie bardzo energicznym. Sekretarz generalny m.in. spraw zagr. w odpowiedzi swej widział, że rektorat uniwersytetu poczynił zarządzenia, które uniemożliwiają powtórzenie się podobnych zajść.

X
W dniu dzisiejszym przystępuje do strajku 170 tysięcy robotników przedzielonych w całej Anglii. O ile strajk ten potrwa czas dłuższy to niewątpliwie konsekwencją jego będzie również unieruchomienie wszystkich fabryk tekstylnych, a wówczas dalszych 200 tysięcy tkaczy byłoby objętych tym strajkiem.

X
W Poznaniu odbyło się wczoraj uroczyste odsłonięcie pomnika Serca Chrystusa, wzniesionego na placu między Zamkiem a Uniwersytetem, w miejscu, na którym dawniej stał zbudowany przez sarmatów pomnik Sarmata.

POD ZNAKIEM CZASU!

MAGAZYNEM KONFEKCYJ Damskiej w Krakowie

DOM MODELI VOGLER, Kraków, Florjańska 10, I p.

Chcąc w w dzisiejszych czasach dać P. T. Klienteli możliwość naprawdę taniego i dobrego kupna, zredukowaliśmy wydatki nasze do minimum, by w jak najmniejszym stopniu wpłynęły na kalkulację cen. Obecnie po przebudowie domu, znajdują się nasze odnowione lokale tylko na I-szem piętrze. Dziś po 12 latach istnienia naszej firmy jesteśmy najtańszym bezkonkur.

Na składzie w wielkim wyborze płaszcze jesienne i zimowe od Zł. 55.—. Kostjony, suknie, trykotarże, szlafroki, bluzki i spodniczki.

Oszczędność -- potęgą gospodarczą Polski

Marid. w którym oszczędności stało się przynajmniej każdego obywatela, buduje swe gospodarstwo na najtrwalszym fundamencie

Ułoiński

Dzień dzisiejszy, przeznaczony na krzewienie idei oszczędzania, to dzień troski o zabezpieczenie przyszłości sobie i swym bliskim, dzień sprawdzenia wyników własnej pracy i gospodarki, dzień budowy własnego dobrobytu. Dziś musimy sobie uprzytomnić, że oszczędność, przezorność i umiarkowanie są podstawowymi zasadami naszego życia, rodziny i społeczeństwa.

Ciężki pod względem gospodarczym czas, jaki przeżywamy wraz z całym światem, nasuwa ze szczególną siłą konieczność przestrzegania oszczędności przez wszystkich i na każdym kroku.

Jakie znaczenie dla Polski ma idea oszczędzania, o tem mówi prezes Rady Ministrów, *Aleksander Prystor*, stwierdzając:

„Polska, dla której okres zniszczenia wojennego trwał o dwa lata dłużej, niż dla innych narodów Europy, i która musiała odbudować swe życie gospodarcze bez żadnych zasobów oraz tworzyć kapitał własny zaczynając od początku, — doświadczyła najlepiej, jak doniosłe znaczenie posiada rozumna i celowa oszczędność.

W takich zaś okresach, jak obecny okres kryzysu, ciężko doświadczający wszystkie narody świata, oszczędność dobrze pojęta jest szczególnie ważnym obowiązkiem i nakazem chwili. Wkłady, gromadzone w Kasach Oszczędności, i lokaty oszczędnościowe są nie tylko wyrazem uświadomienia ekonomicznego i zaufania społeczeństwa do pieniądza, lecz także akumulatorem energii, który — ułatwiając przetrwanie nieomyślniej konjunktury — ułatwi również i przyspieszy dźwignię się do nowego pełnego rozwoju sił gospodarczych.

Dla podkreślenia wagi oszczędności przytoczymy opinie innych najwybitniejszych mężów stanu Europy.

Benito Mussolini, szef rządu włoskiego, powiada krótko:

„W niezłomnej woli włoskiego ludu, by pracować i oszczędzać — leży niezachwiana pewność jego przyszłości”.

To samo przekonanie wyczytać można w zdaniach, skierowanych przez angielskiego szefa rządu ministra skarbu, *J. Ramsaya Mac Donalda*:

„Szerzenie zmysłu oszczędności winno być troską wszystkich rządów w swych czasach. specjalnie zaś w obecnym okresie — kryzysu gospodarczego, jaki przeżywa świat.

Na Wyspach Brytyjskich suma wkładów oszczędnościowych w trzech wielkich instytucjach oszczędnościowych, t. j. w Komitetach Oszczędnościowych, Brytyjskim i Szkockim, w Pocztovej Kasie Oszczędności i w zwykłych Kasach Oszczędności — wyraża się dziś ogromną kwotą przeszło 1 miljarda 100 milj. funtów szterlingów; poza temi organizacjami, znajdującymi się pod kontrolą Państwa, jest wiele doskonałych zorganizowanych instytucji szeregających oszczędność, których kapitały powiększają znacznie kwotę wymienioną powyżej.

Oszczędność, gdy oznacza ona mądre ograniczenie wydatków, a nie zmniejszanie

rozsądnych i celowych — wzmacnia potęgę narodu i siłę charakteru obywateli.

Najgorętszym mem pragnieniem jest, by ci, którzy pracują dla sprawy oszczędności, działali owocnie, ułatwiając nie tylko swej Ojczyźnie, lecz i całemu światu postęp na drodze postępu, szczęścia i dobrobytu.

Zawrotne sumy, jakie zebrał naród angielski w swych instytucjach oszczędnościowych, są

Dobrobyt narodu jest jedynym i najlepszym gwarantem jego niepodległości i suwerenności. Drogą powrotu do dobrobytu jest rozumna oszczędność, pierwsza godność i szlachetność życia obywatela.

Klempfleger

Przez Komitet Kas Oszczędnościowych Realizacji Polityki. Poczta P. K. O.

na najlepszym zwierciadłem potęgi tego państwa. One też najlepiej tłumaczą i uzasadniają mo-

carstwowe stanowisko Wielkiej Brytanii.

Ciekawą opinię wyraża prezydent Rzeszy Niemieckiej, *Hindenburg*:

„Bez oszczędności nawet wytrwałość i praca nie zapewniają zupełnego powodzenia”.

Czeski prezes Rady Ministrów, *Franciszek Udržíl* widzi wyjście z kryzysu w pogięciu idei oszczędności:

„Czy to państwo, czy jednostka, każdy, kto rozumnie gospodarzy swym majątkiem może w sposób skuteczny i trwały przyczynić się do wybrnięcia z niekorzystnego położenia, w jakim obecnie się znajdujemy i po wyjściu z którego — zdaniem mojem — znajdziemy nową erę i nowe koncepcje gospodarcze, bardziej zdrowe i bardziej społeczne. Dlatego też oszczędność stała się w naszych czasach zagadnieniem o doniosłości światowej i problemem całej ludzkości”.

Od strony moralnej podchodzi do zagadnienia oszczędności prezydent Konfederacji Szwajcarskiej *Józef Motta*, pisząc:

„Jednostka, która umie oszczędzać, czyli zabezpieczenie dni przyszłych przenosić nad chwilową przyjemność — to istota moralnie i gospodarczo silna. Przeciwnie, ten kto marnotrawi swe dochody, jest człowiekiem słabym. To zaś, co odnosi się do jednostki, odnosi się również do rodziny i narodu”.

Prezydent Republiki Austriackiej, *Wilhelm Miklas* tak wyraża swój pogląd:

„Kryzys gospodarczy nie dobiega jeszcze końca — przeciwnie, grozi nam niebezpieczeństwo powstania zupełnego chaosu w gospodarstwie światowym. Z podwójną energją musimy więc starać się wzmocnić to wszystko, co mogłoby wspólnym łańcuchem połączyć państwa i ludy. Myśl organizowania corocznie Światowego „Dnia Oszczędności” jest jednym z takich zamierzeń”.

Prezydent Łotwy, *A. Kveiss* zwraca uwagę na wspólnotę interesów, zarówno bogatych, jak i biednych, w zakresie oszczędności:

„Życie każdego obywatela, jak całego państwa i społeczeństwa powinno być zorganizowane odpowiednio do środków, jakimi rozporządzają. W tym kierunku pouczającą lekcję dał nam kryzys gospodarczy, szerzący się obecnie na całym świecie, który wskazuje na to, że nie tylko ubogi obywatel musi być oszczędny, lecz i człowiek zamożny również jedynie dzięki rozważnemu wydatkowaniu wywiązać się może z obowiązków wobec ludzkości, jakie nakłada nań jego bogactwo i przyczynić się do rozwoju gospodarczego swego kraju”.

Wspaniała Jednomysłność najwybitniejszych mężów stanu powinna nas utwierdzić w przekonaniu, że zagadnienie oszczędności, mimo kryzysu gospodarczego, a może właśnie dzięki niemu, jest najkapitałniejszym zagadnieniem doby. A więc oszczędzajmy i uczmy oszczędzać innych w imię dobrobytu osobistego i potęgi Polski!

PEWNOŚĆ ZAUFAANIE

KAŻDY URZĄD POCZTOWY JEST ZBIORNICĄ P. K. O.

O mocarstwie decyduje siła finansowa

O sile finansowej — oszczędność obywateli

Od wielu już lat Europa po wojenna obchodzi dzień 31 października, jako dzień wielkiego świata gospodarczego, poświęconego rewji wysiłków i wyników osiągniętych w pokojowej pracy nad wzmoczeniem kapitału rodzimego. Nasuwa się pytanie, co spowodowało, że świat kulturalny po wojnie uważał za stosowne takie właśnie święto ustanowić?

Otóż musimy uświadomić sobie, że wojna światowa, jak zresztą każda inna wojna, była niejako propagatorką rozrzutności i tę rozrzutność wpoila w szerokie sfery społeczeństwa, które przestały się liczyć z jutrem. I dlatego Międzynarodowy Instytut Oszczędnościowy uważał za wskazane przeciwstawić się rozrzutności, hasło stare, lecz przez wojnę przywołane, hasło cha-

rakteryzujące w sposób wybitny pracę gospodarczą w okresie pokoju t. j. hasło oszczędzania.

Oszczędność stanowi nie tylko jedyną podstawę, na której gorzej można i rozwijać dobrobyt państwa i jednostki, lecz jest to jednocześnie w bardzo poważnym stopniu, jeden z dodatnich czynników w dziedzinie wychowania. Zmysł oszczędzania wyrabia hart charakteru, zdolność do samoparceli i solidność znamionującą k: Jego, który nie myśli tylko o dniu dzisiejszym, lecz patrzy nieco dalej w przyszłość.

Państwo posiadające oszczędnych obywateli, ma możliwość niezależnienia się od wpływów postronnych w dziedzinie ekonomicznej. Nie jest zmuszone swoją inicjatywę twórczą uzależniać od kapitałów zagranicz-

nych i przyjmować wszystkie dyktowane przez kapitał ten warunki. Co więcej, kapitał zagraniczny garnie się tylko do tych państw, o których wie, że rozporządzają poważnym kapitałem rodzimym, wykazującym dzięki panującemu zmysłowi oszczędności stałe tendencje wzrastające.

Dziś powoli zdobywa sobie już prawo obywatelstwa myśl, że o mocarstwie decyduje siła państwa nie decydują tylko obszary przez nie zajęte lub liczba ludności, a w głównej mierze siła finansowa, uwarunkowana stałym wzrostem kapitału rodzimego. Kapitał ten zdobywany jest przez pracę i oszczędność, bez tych dwóch elementów niema możliwości gospodarzenia w nowoczesnym państwie.

